

Csm.

A PÁLYÁT JÓL LÁTJUK...

ny: publicitása a focivalról, a raminusokról,
a Fradiról

A pályát jól látjuk, az értékek a helyükön vannak, győzelemváró a hangulat. Ezt az állítást azzal szeretném az útjára bocsátani, hogy írásom befejezéseként meg fogom ismételni.

Zinedine Zidane azt mondta, azért fejelet Materazzi mellkasába, mert az olasz szidta az édesanyját és a hűgát. Az unalmas és könnyen felejthető labdarúgó-világbajnokságra nem kell sok szót vesztegetni. Ez a sunyiságával az olasz-francia döntő egészére jellemző botrányos eset, utólag, feltételezhetően az ügyvédek jóvoltából, váratlanul tiszta és világos lett. A megsértett becsületről szólt. Az áldozat Zidane lett volna. Érthetőnek és jogosnak ítélt tette miatt francia nemzeti hős lett, a megkérdozettek közel 70 százaléka állt mellé. A megbecstelenítő Materazzit viszont később Valentino Rossi, a MotoGP királya saját futamgyőzelmé után szintén nemzeti hősként ünnepelte a kamerák előtt, és az olaszok eufóriája nem volt kisebb a franciáéknál. A két vitatkozót a FIFA, habozás és mérlegelés után később több meccstől eltiltotta és fejenként 4800 euróra büntette.

Jóllehet a Fradi botrányával szeretnék foglalkozni, itt még meg kell állni. Legalább egy dolog összeköti a két botrányt: mit jelent a szó az adott helyzetben.

Az anya és a leánytestvérek sok évszázad óta az eszményinek tartott népes dél-európai család összetartozásának jelképei, a Mamma körül szerveződik a hétköznapi élet, a lányok fiatal korban, szűzen mennek férjhez, és a férjük hasonló családjába költöznek, ott születnek a gyerekeik. Szep-lőtelenységük, csakúgy mint az anya erényessége a szent családi becsület lényegéhez tartozik, amit a férfi családta-

k: Granarától György

gok életük árán is megvédenek, bosszút állnak minden sérülésért. A becsületsértő szavaknak tehát világos jelentése és súlyos következménye van. A Marseille-ből származó, családjához erősen kötődő Zidane tettét a becsülete védelmével indokolta.

Közbevetem, van valami megragadó abban, amikor az efféle helyzetek váratlan velejárójaként, mint a Gólem, felmagasodik a politikailag korrekt. Logopédus szakemberek a videófelveteleket szájmozgásokat leolvasó technikáikkal elemezve „egyértelműen” bizonyították, hogy Materazzi fajgyűlölő kijelentést is tett. A FIFA éppen a világbajnokság előtt hozott új rendelkezéseket azzal a céllal, hogy a stadionokban megfékezzék a rasszizmust. A fajgyűlölő kijelentés esetében a Gólem jó háromszor nagyobb a becsületbevágó inzultushoz képest. A vétkesnek ezért 12 800 eurót kell fizetnie, sőt, ha következetesen alkalmazzák a másik friss rendszabályt, emiatt még a világbajnoki címet is el kellett volna venni az olaszoktól. Jobb a béke. A szájról olvasók fecsegése nem hatott a FIFA-ra, a két vétkes ügyvédei pedig kellően felkészítették védenőiket azzal kapcsolatban, mi is hangozhatott el a döntőben. Büntetést csak az anyázás és a mellpor miatt szabtak ki. Mindezzel azt próbáltam érzékeltetni, hogy a szónak lehet jelentése, a kijelentéseknek lehetnek következményeik.

A Ferencváros összeomlásáról az újságok nagy terjedelemben tudósítanak, adósságok vannak, nincs licenc, nincs aki megvegye a Fradit, a csapat szétszéled, aki marad, mehet a másodosztályba, helyüket Kádár János egykori kedvenc csapata foglalja el a most indult bajnokságban. A foci, ellentétben, mondjuk, a gyeplabdával, maga a társadalom. Kölcsönhatás van a külvilág és a labdarúgás között, a Fradi nemzeti intézmény, része mindnyájunk közös emlékezetének, események, változások fokmérője. Például, emlékezünk, mit jelentett, amikor Kocsisékat erőszakkal elvitték a Honvédba a kommunista hatalomátvétel idején.

Az 1990 utáni itthoni élet naivitásai közé tartozott, hogy jó ideig senki sem ismerte fel, szélhámoskodni nem csak a pénz miatt szoktak. A szélhámosok külön és terebélyes csoportját alkotják azok, akik presztízst, befolyást, a látványért űzik praktikáikat. Így lehet egy senkiből valaki, zöld-fehér névjegy, ő ott a főnök, a sztárokkal fotózzák, a Flórival szokott ebédelni, a Tibivel vacsorázni stb. A hamis tükörkép, mely előtt mindenki álmélkodik, tisztelettel, közben folyik el a pénz, halomba gyűlnek a beváttatlan ígéretek, szétszélednek a becsapottak, de tódulnak helyükre az új áldozatok. A Fradi története arról szól, hogyan jöttek a himpellérek és hogyan szöktek el a szavak. Ki tudja, mit jelent ma már a „fradiszív”, a franztadti összetartás. Mit takar a kifejezés, hogy komoly szándékú befektető? Mit jelent az, hogy óvatos, amikor csak gyáva. Mit jelent az, hogy felelőtlen, pedig nem az, hanem idióta. Van-e különbség az óvatos-gyáva és a felelőtlen-idióta között? Akkor lenne, ha ebben a mi lepukizott, kis magyar világunkban még számítana az erény. A lovagokat az erény kötötte össze. Ők képesek voltak méltányolni az óvatosságot, szemben a gyávasággal. Viszont a hülyék a lovagok szemében is mindig besorolhatatlanok voltak. A mai, képlékeny viszonyok között azonban ki tudja megmondani, miért más a felelőtlen, mint a tökfilkó.

Összezavarodtunk. Mit jelentenek a szavaink? 537 millió forint 367 millió forintot jelent a Fradiban. A boldogság szinonimája a lejmolás, aki ígért, az nem ígért semmit, győzni azt jelenti, hogy sikerült betartani. Akinek szidják az anyját, lapít, viszont ha a durva, trágár beszéd rovarirtó lenne, itt már évek óta nem lenne se szúnyog, se légy. De ha az önfelédtt káromkodás nem csak képletesen, hanem valójában is ölést jelentene, akkor a magyarok már évekkel ezelőtt kihaltak volna.

Aki Á-t mond, mondjon B-t. Régi mondás, amely mára értelmetlen lett. Azt fejezte ki egykor, legyünk követ-

kezetesek. De ma az egész életünk attól keserves, hogy aki B-t mond, nem tudja, vagy elfelejtette, mi az Á. Ez az egész magyar politikai elitre jellemző. A sport világa, azt állítják egyesek, „helyel-közzel” leképezi a társadalmi valóságot. Ez így nem pontos. Van kapcsolat, de az nem egyenlőségjelként értendő. A Fradi ma jóslatot jelent. A Fradi elhullása a végkifejletét mutatja annak a valaminek, aminek az elejébe, mi, úgy általában, most csúsztunk bele.

Ezért mondom, hogy a pályát jól látjuk, az értékek a helyükön vannak, győzelemváró a hangulat.

k. GRANASZTÓI GYÖRGY